

JÄRFÄLLA KOMMUN

Verksamhetsberättelse och årsbokslut 2017

Barn- och ungdomsnämnden

Dnr Bun 2018/41
Februari 2018

Innehåll

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN, VERKSAMHETS-BERÄTTELSE 2017 ... 3

1.	ANSVAR SOMRÅDE	3
2.	SAMMANFATTNING	3
2.1.	Viktiga händelser	3
2.2.	Måluppfyllelse	3
2.3.	Ekonomiskt resultat	4
2.4.	Framåtblick	4
3.	VIKTIGA HÄNDELSER	4
4.	UPPFÖLJNING AV MÅL OCH RESULTAT	5
4.1.	Framtida tillväxt	5
4.2.	Kvalitativ välfärd	6
4.3.	Miljö och klimat	6
4.4.	Demokrati, öppenhet och trygget	7
5.	KVALITETSREDOVISNING	7
5.1.	Redovisning av effektivitet och kvalitet	7
5.1.1.	Kostnad per verksamhet	8
5.1.2.	Antal barn/personal i förskolan	8
5.1.3.	Kostnad per betygspoäng i grundskolan, kr	8
5.1.4.	Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, förskola	9
5.1.5.	Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, grundskola	9
5.1.6.	Kommunens kvalitet i korthet	10
5.2.	Uppföljning av åtaganden, synpunkts- och klagomålshantering	11
5.3.	Summering av kommentarer till inspektionsrapporter och revisionsgranskningar	11
5.4.	Uppföljning av internkontrollplan	12
6.	UPPFÖLJNING AV FULLMÄKTIGE GIVNA UPPDRAG	14
7.	EKONOMISKT RESULTAT	18
7.1.	Ekonomiskt resultat	18
7.2.	Ekonomiskt resultat per verksamhetsområde	19
7.2.1.	Politisk ledning	19
7.2.2.	Central förvaltning	19
7.2.3.	Förskola/ped.omsorg 1-5 år	19
7.2.4.	Fritidshem/ped.omsorg 6-9 år	19
7.2.5.	Utbildning	20
7.3.	Ekonomiskt resultat för kommunala förskolor och skolor	20
7.4.	Volymer/Verksamhetsmått/Nyckeltal	23
7.5.	Investeringsredovisning	24
8.	MEDARBETARE	24
8.1.	Personalstruktur	24
8.2.	Sjukfrånvaro	25
8.3.	Arbetsmiljö	26
8.4.	Kompetensfonden	26

9. MILJÖREDOVISNING	26
10. FRAMÅTBlick	27
11. BILAGOR	29
Bilaga 1: Måluppföljning per verksamhetsområde	29
Bilaga 2: Redovisning av effektivitet och kvalitet, diagram	42
Bilaga 3: Internkontrollplan 2017	44
Bilaga 4: Statsbidrag 2017	49
Bilaga 5: Kommunala förskolor och skolor	50

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN, VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2017

Nämnd: Barn- och ungdomsnämnden

Ordförande: Eva Ullberg (s)

Barn- och ungdomsdirektör: Minna Avrin

Antal anställda: 2 137, motsvarar 2 065 årsarbetare

1. ANSVARSOMRÅDE

Barn- och ungdomsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom de delar av det offentliga skolväsendet som utgörs av förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Nämnden ansvarar också för annan pedagogisk verksamhet, såsom öppen förskola, pedagogisk omsorg och öppen fritidsverksamhet.

2. SAMMANFATTNING

2.1. Viktiga händelser

Förskolan Barken öppnade våren 2017, första spadtaget för Fyrspannvägens förskola togs i augusti och Kopparvägens förskola tas i drift januari 2018. Projektering av nya för-, grund- och grundsärskolan i Barkarby är påbörjad. Barn- och ungdomsnämnden har tagit fram en konceptförskola och nämnden har beslutat om en ny skolorganisation med sammanhållet mellanstadium från och med 2021.

Skolinspektionen lämnade beslutet om sin regelbundna tillsyn i juni. Järfälla kommun fick förelägganden inom tre områden. Dessa handlade om studie- och yrkesvägledning, placering i särskilda undervisningsgrupper och mottagande i grundsärskolan. Åtgärderna är vidtagna och rapporterade till Skolinspektionen.

Skolinspektionen gjorde även en kvalitetsgranskning av huvudmannens styrning och ledning av förskolan, där Järfälla var en av de granskade kommunerna. Den granskningen visade att samtliga områden som Skolinspektionen bedömde, fungerar väl.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade i november 2016 att ändra skolorganisationen till stadierna årskurs F-3, 4-6 och 7-9 och att den nya organisationen ska vara på plats 2021. I maj 2017 fastställde barn- och ungdomsnämnden tid- och genomförandeplan för den nya skolorganisationen.

2.2. Måluppfyllelse

Det senaste läsåret har Järfälla sett en positiv resultatutveckling i de nyckeltal som mäter kunskaperna i slutet av grundskolan. Andelen elever som når alla kunskapskraven i alla ämnen stiger för första gången på flera år och andelen elever som når gymnasiebehörighet stiger svagt. Även meritvärdet i årskurs 9 stiger. Den goda utvecklingen gör att Järfälla förbättrar sin placering i kommunjämförande rankingar.

Fyra år i rad har Järfälla stigit i SKL:s ”Öppna Jämförelser”, från plats 141 till plats 80 av 290 kommuner.

2.3. Ekonomiskt resultat

Barn- och ungdomsnämnden redovisar ett resultat på 14,1 mnkr för 2017.

Det positiva resultatet förklaras dels av högre intäkter för riktade statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket samt av högre intäkter för avgifter för förskola och fritidshem. En annan bidragande orsak är färre barn och elever än budgeterat, vilket innebär lägre kostnader för barn- och elevpeng. Däremot ökar kostnaderna för lokal-kostnader, vilket främst är en följd av expansionen som innebär ny- och ombyggnationer av förskolor och skolor. Bland övriga kostnader märks högre kostnader för tillfälligt inhyrd personal och fastighetsrelaterade kostnader.

2.4. Framåtblick

Även om kunskapsresultaten i Järfälla är på rätt väg, är det särklass viktigaste området för barn- och ungdomsnämnden att förbättra måluppfyllelsen. Alla barn och elever ska nå sin fulla potential. Det innebär att alla elever ska minst nå kunskapskraven i alla ämnen, vilket i sin tur innebär att alla elever blir behöriga till nationella program på gymnasiet.

En helhetsöversyn av Järfällas för- och grundskoleorganisation i syfte att främja ökad måluppfyllelse för barn och elever, resurseffektivitet samt god ekonomisk hushållning kommer att genomföras under vårterminen 2018.

Barn- och ungdomsförvaltningen har tillsammans med skolledarna inlett ett utvecklingsarbete med syfte att förbättra måluppfyllelsen. Fokus är i områdena kvalitet i utbildningen, styrning och ledning, attraktiv arbetsgivare samt främjande och förebyggande barn- och elevhälsa.

Kommunens expansion och kapacitetsplanering är en stor fråga nu och under åren framöver. Nya bostadsområden kommer att kräva ständig uppmärksamhet för att rätt förskole- och grundskolekapacitet ska kunna skapas till rimliga kostnader.

3. VIKTIGA HÄNDELSER

Barn- och ungdomsförvaltningen har under året tagit fram underlag för en utvecklingsplan. Utvecklingsplanen innehåller områdena kvalitet i utbildningen, styrning och ledning, främjande och förebyggande barn- och elevhälsa samt attraktiv arbetsgivare. Utifrån olika perspektiv syftar samtliga områden till att nå en högre måluppfyllelse. Utvecklingsarbetet kommer att ske i en process över tid.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade i november 2016 att ändra skolorganisationen till stadierna årskurs F-3, 4-6 och 7-9 och att den nya organisationen ska vara på plats 2021.

I maj 2017 fastställde barn- och ungdomsnämnden tid- och genomförandeplan för den nya skolorganisationen.

I februari 2017 beslutade barn- och ungdomsnämnden att handlingarna för konceptförskolan ska användas vid framtida nybyggnationer av förskolor i Järfälla kommun.

Syftet med konceptförskolan är att få en snabbare process vid planeringen av nya förskolor.

I september 2017 godkände barn- och ungdomsnämnden rapporten Lekvärdesfaktor för förskolegårdar i Järfälla. Syftet med rapporten är att nå en kvalitet på kommunens förskolegårdar som uppfyller barns behov av utemiljöer enligt aktuell forskning samt att Järfälla fortsätter att vara en attraktiv boendemiljö för barnfamiljer.

Kommunfullmäktige gav juni 2017 i uppdrag till tekniska nämnden att tillsammans med barn- och ungdomsnämnden och kultur- demokrati- och fritidsnämnden påbörja ett förstudiearbete inför byggandet av en ny skolenhet innehållande förskola, grundskola med tillhörande förskoleklass och fritidshem och grundsärskola med träningskola samt anläggandet av en 11-manna forbollsplan. Förstudien är klar.

Utifrån barn- och ungdomsnämndens verksamhetsberättelse för 2016 konstaterade barn- och ungdomsförvaltningen ett behov av ett utvecklingsarbete inom fritidshemmen. Medel avsattes för att höja kvaliteten och för att öka likvärdigheten. En del av utvecklingsarbetet var en forskningscirkel i samarbete med centrum för praktisk kunskap vid Södertörns högskola. Arbetet pågår även under 2018.

4. UPPFÖLJNING AV MÅL OCH RESULTAT

Uppföljningen i årsbokslutet för 2017 av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål visar på att målen delvis har uppnåtts. Bedömningen grundar sig dels på en årlig attitydundersökning, professionens egen bedömning och resultat från nationella prov samt betyg.

4.1. Framtida tillväxt

Effektmål	Område	Trend	Måluppfyllelse
Verksamheten byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Förskola		
	Skola		
	Fritidshem		
Kommunens elever ska känna trygghet i sitt val av gymnasieutbildning	Skola		

Under våren genomfördes årets önskemål om skola. De flesta önskemålen till förskoleklass har kunnat tillgodoses. En iakttagelse är att andelen som gjort ett aktivt skolval till årskurs 6 är betydligt lägre än föregående år. Av dessa har 58 procent fått sitt 1:a handsval. Drygt 50 procent av de som fått placering på förskolan har fått sitt 1:a handsval till, vilket innebär att av totalt 1 670 placeringar har 840 stycken fått sitt önskade alternativ. Platstillgången i både förskola och skola har sammantaget inom kommunen varit tillräcklig under 2017.

4.2. Kvalitativ välfärd

Effektmål	Område	Trend	Måluppfyllelse
Varje barn och elev ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	Förskola		
	Grundskola		
	Fritidshem		
	Grundsärskola		
Folkbokförda elever i Järfälla ska i stigande grad uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program.	Grundskola		

På förskolan är graden av nöjdhet hög vad gäller utveckling och lärande. Nio av tio föräldrar anser att barnen stimuleras till utveckling och lärande i förskolan. Värden i attitydundersökningen visar att elevers och vårdnadshavares uppfattning om att varje elev i skolan, utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt, har sjunkit. 84 procent av eleverna når gymnasiebehörighet vilket visar 145 elever inte gör det. Meritvärdet har återgått till 2015 års nivå och är på väg uppåt.

4.3. Miljö och klimat

Effektmål	Område	Trend	Måluppfyllelse
Inne- och utemiljön i kommunens verksamheter är fria från gifter och verksamhetens är miljö- och klimatanpassad.	Förskola		
	Skola		
	Fritidshem		
Personalen har kunskap om miljö och hållbar utveckling.	Förskola		
	Skola		
	Fritidshem		

Miljö- och klimatarbetet inom barn- och ungdomsnämndens område är positivt och stabilt och pågår i samtliga enheter. Ett exempel är arbetet för giftfria förskolor och skolor där arbetet med utbyte av material är igång och det arbetet fortsätter.

4.4. Demokrati, öppenhet och trygget

Effektmål	Område	Trend	Måluppfyllelse
Varje barn och elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn, elever och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen.	Förskola		
	Grundskola		
	Fritidshem		
	Grundsärskola		
Inget barn/elev ska ut sättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	Förskola		
	Grundskola		
	Fritidshem		
	Grundsärskola		
Varje barn/elev ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i.	Förskola		
	Grundskola		
	Fritidshem		
	Grundsärskola		

Uppföljningen visar att inom området barn och elevers delaktighet och inflytande kan konstateras att upplevelsen av möjlighet till delaktighet och inflytande har fått ett försämrat värde i årets attitydundersökning. Området behöver fokuseras än mer.

5. KVALITETSREDOVISNING

5.1. Redovisning av effektivitet och kvalitet

Förskolan och skolan är komplicerade kunskapsorganisationer som utför en mängd aktiviteter som ska resultera i att barn och elever får en så bra kunskapsutveckling som möjligt. Detta ställer krav på effektivt resursutnyttjande och utveckling av kvaliteten. I syfte att följa upp och mäta verksamhetens effektivitet används olika nyckeltal för detta. Jämförelser görs över tid och med andra grupper av kommuner, som kommuner i hela Sverige, Stockholms län och ”liknande kommuner”. Med ”liknande kommuner” avses andra kommuner som är jämförbara med Järfälla utifrån referenskostnad och invånarantal. Här redovisas utfallet för åren 2014 till 2016 för samtliga nyckeltal förutom för ”Kostnad per betygspoäng i grundskolan” där även 2017 års värden redan finns tillgängliga. Källan till all data är hämtad från ”Kommun- och landstingsdatabasen”.

5.1.1. Kostnad per verksamhet

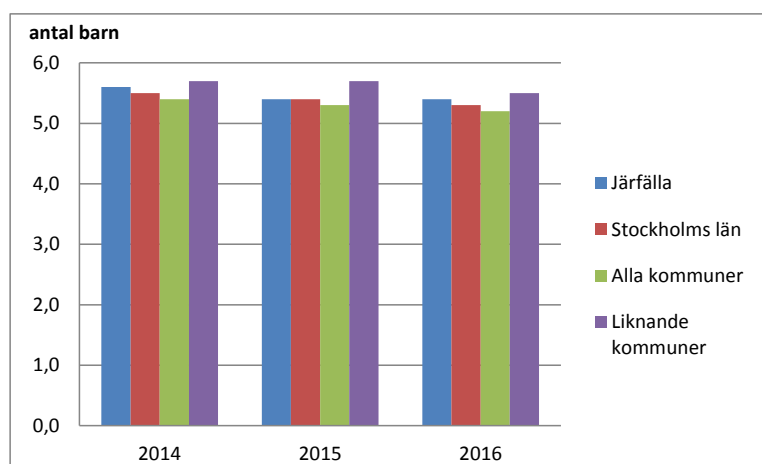
Generellt kan sägas att kostnaden för barn och elever stiger, såväl inom Järfälla som i Stockholms län och ”liknande kommuner”.

Kostnaden för förskolan låg 2016 på 140 tkr i Järfälla, 141 tkr i liknande kommuner och 142 tkr i Stockholm, som fortsatt ligger högst. Det här visar på en ökning inom dessa grupper på mellan 6-10 procent mellan åren 2014 och 2016. När det gäller förskoleklasserna har Järfälla den högsta kostnaden med 62,2 tkr, en ökning med 13 procent. Liknande kommuner har en kostnad på 55,8 tkr och Stockholms län 54,8 tkr. Kostnaden för grundskolan ligger i Järfälla på 99,4 tkr vilket är en ökning med 10 procent. Lika hög ökning har ”liknande kommuner” som ligger högst på 101 tkr, följt av Stockholms län på 100,2 tkr.

I bilaga 2 redovisas samtliga diagram för ”Kostnaden per verksamhet” för Järfälla, Stockholms län och ”liknande kommuner”.

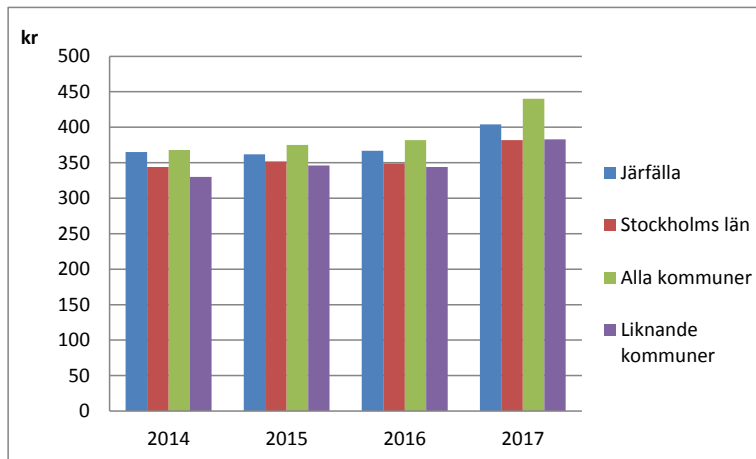
5.1.2. Antal barn/personal i förskolan

Antal barn per personal i förskolan var 2016 i Järfälla 5,4, en minskning med 0,2 sedan 2014. Det genomsnittliga antalet i Sverige är 5,2 och i Stockholms län är genomsnittet 5,3 och där Österåker har flest barn per anställd på 5,9 medan Nykvarn har lägst på 4,7. I ”Liknande kommuner” är värdet 5,5. Alla grupper visar en nedåtgående trend, vilket är en positiv effekt av de kommunala och statliga satsningar som har genomförs i syfte att öka personaltätheten.

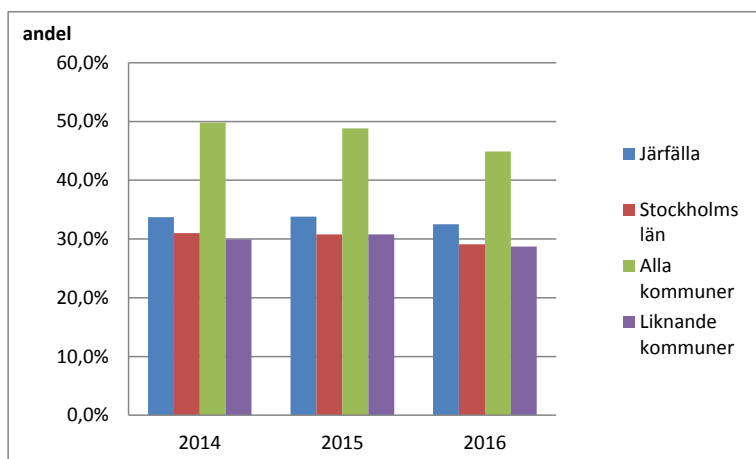
5.1.3. Kostnad per betygspoäng i grundskolan, kr

Kostnaden per betygspoäng ligger 2017 i Järfälla på 404 kronor, en ökning med 11 procent. I Stockholms län ligger kostnaden på 382 konor, samma nivå som liknande kommuner. Jämförelsen med ”Alla kommuner” visar att här har kostnaden ökat betydligt mer och ligger på 440 kronor. Trenden är ökande för såväl Järfälla som för övriga grupper.

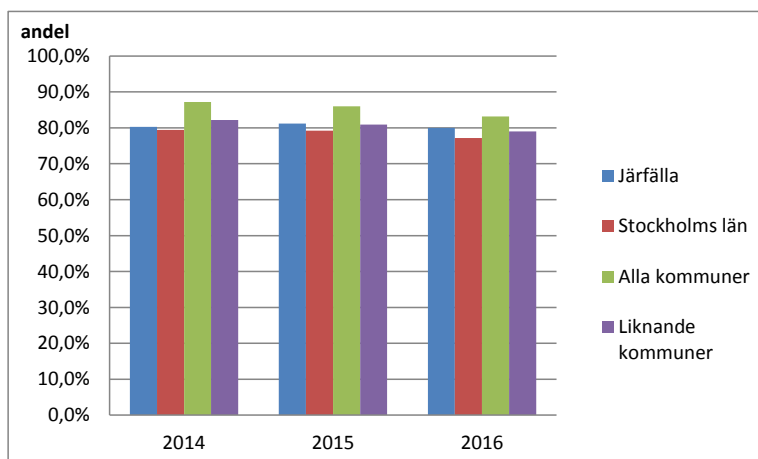
5.1.4. Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, förskola

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen inom förskola ligger 2016 på 32,5 procent i Järfälla. Genomsnittet i Sverige ligger på 44,9 procent och i Stockholms län är genomsnittet 29,1 procent. Trenden är svagt nedåtgående för Järfälla, Stockholms län och liknande kommuner medan ”Alla kommuner” har en kraftigare nedgång.

5.1.5. Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, grundskola

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen inom grundskola är 80 procent i Järfälla att jämföra med genomsnittet i Sverige på 83,2 procent. Kommuner i Stockholms län har ett värde på 77 procent och där Järfälla placerar sig på en sjätte plats med sina 80 procent. Trenden är nedåtgående i alla grupper, men nedgången är lägst i Järfälla där den i stort sett ligger på oförändrad nivå sen 2014.

5.1.6. Kommunens kvalitet i korthet

Kommuners kvalitet i korthet, KKIK, är en del av underlagen till barn- och ungdomsförvaltningens arbete med kvalitetsfrågor. I KKIK redovisas resultat inom några områden och den möjliggör jämförelse med andra kommuner. Knappt 260 kommuner har deltagit i KKIK under 2017. Nedan redovisas resultat för barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde. Kunskapsresultaten kan skilja sig något från statistik som Skolverket publicerar, i KKIK redovisas resultat för folkbokförda elever oavsett var de går i skolan. KKIK inkluderar ämnet svenska som andraspråk i ämnet svenska, vilket inte Skolverket gör.

Vad gäller elevers kunskapsutveckling visar värden i KKIK något sämre placeringar 2017. I Skolverkets statistik kan vi se förbättrade värden. Vad gäller betygsresultaten i åk 6 visar Skolverkets statistik att i jämförelse med föregående år har Järfälla förbättrat sig tydligt gentemot både länet och riket. Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 stiger för första gången på flera år i Järfälla. Därmed är en trend med fyra års sjunkande resultat bruten. Noterbart är att länet och riket uppvisar något olikartade trender – länet befinner sig i en svagt stigande utveckling och riket har sjunkit sakta över tid. Vad gäller tillgång till förskola, har Järfälla förbättrat sin placering i KKIK.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK

Grön: 25 % bästa, gul, 50 % mittersta, röd: 25 % sämsta, grå: ingen uppgift

	2015	2016	2017
Kostnad förskola, Tkr/inskrivet barn	137	140	
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (5)*	75	76	75
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	73	72	69
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	88	88	87
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)		68	
Kostnad per betygspoäng i åk 9 i kommunala skolor, kr/betygspoäng beräknat på 16 ämnen	362	367	404

Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)		84	
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	27	38	45
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	16	18	11
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	5,4	5,4	

*Måttet har tidigare varit resultat av nationella prov i åk 6 men har ersatts med ett faktiskt betygsmått.

5.2. Uppföljning av åtaganden, synpunkts- och klagomålshandtering

Antal ärenden från Skolinspektionen/Barn- och elevombud, BEO under 2017

Sammanlagt har barn- och ungdomsförvaltningen hanterat 20 anmälningar från Skolinspektionen och BEO (Barn- och elevombudet) under 2017. Tolv av dessa har gällt kränkande behandling, fem stycken har avsett rätt till stödinsatser, en anmälan avser en elevs skolsituation, en gäller kontrakt för I-pads och en avser en förskolas tillsynsansvar. Gällande ärendena har Skolinspektionen/BEO har i skrivande stund fattat beslut i tolv av dessa ärenden. Brister har konstaterats i åtta ärenden, då oftast avseende anmälningsskyldigheten, enligt 6 kap 10§ Skollagen. I tre ärenden har inga brister konstaterats och i ett fall har ärendet avslutats eftersom eleven bytt skola.

LISA – kommunens system för att anmäla och registrera tillbud, kränkningar och olyckor.

Under 2017 har 443 anmälningar gällande skola, 122 gällande fritidshem och 51 anmälningar gällande förskola gjorts i systemet. Dessa följs upp av rektor/förskolechef och sedan av verksamhetschef. Vid förvaltningens kvalitetsuppföljningar följs dessa upp med respektive enhet.

Synpunkter och klagomål som kommit via Servicecenter

Under 2017 har barn- och ungdomsförvaltningen tagit emot 308 synpunkter/klagomål från kommunens servicecenter. Knappt hälften av dessa har handlat om ”Tjänsten” och då kring till exempel placeringar, e-tjänst och fakturafrågor, tjänster som medborgare blir erbjudna. Det har också funnits klagomål på effektivitet och bemötande.

5.3. Summering av kommentarer till inspektionsrapporter och revisionsgranskningar

På kommunrevisionens uppdrag genomförde KPMG under 2016 en granskning av kommunens tillsyn över fristående förskolor. I sin rapport, som lämnades till barn- och ungdomsnämnden i februari 2017, bedömde KPMG att tillsynen i stort är ändamålsenligt organiserad och att den bedrivs stukturerat och systematiskt. KPMG lämnade fyra rekommendationer till barn- och ungdomsnämnden. Samtliga rekommendationer har tagits hänsyn till i den fortsatta tillsynen.

- Benämningen på det dokument som myndigheten skriver efter myndighetens tillsyn, bör ändras från rapport till beslut.
- Nämnden kan lämpligen kommunicera beslut efter tillsyn på ett sätt som gör beslutet lätt tillgängligt för berörda vårdnadshavare och intresserad allmänhet.

- Nämnden ska skilja på sin roll som tillsynsmyndighet och huvudman för förskola och bara granska i enlighet med 26 kap. 2 §.
- Nämnden bör försäkra sig om att ingripande görs i överensstämmelse med skollagen, det vill säga att beslut om föreläggande fattas om det framkommer brister i verksamheten, som inte är mindre allvarliga eller att det finns skäl att avstå från ingripande.

Skolinspektionen genomförde under senare delen av hösten 2016 sin regelbundna tillsyn i Järfälla. Beslutet på huvudmannanivå kom i juni 2017. Skolinspektionen förelä Järfälla kommun att senast 15 december 2017 vidta åtgärder inom tre områden. Dessa handlade om studie- och yrkesvägledning, placering i särskilda undervisningsgrupper och mottagande i grundsärskolan. Åtgärderna är vidtagna och rapporterade till Skolinspektionen. Vid skrivande stund har Skolinspektionen inte återkommit till Järfälla kommun om inspektionen bedömer att åtgärderna är tillräckliga. Skolinspektionen bedömde att Järfälla uppfyller författningarnas krav i förskolan och i fritidshemmet.

Skolinspektionen genomförde i juni 2017 en kvalitetsgranskning om huvudmannens styrning och ledning av förskolan. Granskningen visade att samtliga områden som Skolinspektionen bedömde fungerar väl.

5.4. Uppföljning av internkontrollplan

Kommunfullmäktige har fastställt *Riktlinjer för internkontroll* (KF 2013-11-04) där syftet är att säkerställa att kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser arbetar systematiskt för att upprätthålla en tillfredsställande intern kontroll. Den interna kontrollen är ett hjälpmedel för att säkerställa att kommunens mål uppnås och intentionen är att säkerställa att nämnden arbetar systematiskt med de frågor som är väsentliga för nämndens verksamhetsområde, att risker för fel undviks eller minimeras och att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt.

I den granskning som KPMG har gjort av kommunens internkontroll november 2017 framkommer att barn- och ungdomsnämnden följt upp enligt stipulerat regelverk samt antagen internkontrollplan.

Barn- och ungdomsnämndens plan för internkontroll omarbetades under 2015 och kompletterades då med en risk- och väsentlighetsanalys. Den centrala förvaltningen har tagit fram prioriterade detaljområden inom respektive specialitet. De prioriterade områden är: styrning, myndighetsutövning, systematiskt arbetsmiljöarbete, personal samt stödprocesser/ stödssystem.

Inom området *styrning* har förvaltningen bland annat prioriterat att kontrollera att delegeringsordning är korrekt och följs och att behörigheter/attester är korrekta. Dessa har uppdaterats löpande och den senaste delegeringsordningen har reviderats och antagits i nämnden i mars 2017. I delegeringsordningen ingår att en aktuell hanteringsanvisning ska finnas, som omfattar rutiner och regler för hur nämndens allmänna handlingar ska hanteras (tidigare benämnd dokumenthanteringsplan). En omarbetning av hanteringsanvisningen samt gallringsbeslut för de centrala enheterna har gjorts och beslutades i nämnden under förra året.

Ett viktigt område är att ha kontroll över ekonomi/budgetuppföljning, att säkerställa att resurserna används i relation till budget. Detta görs i samband med delårsrapportering och framtagning av verksamhetsberättelse. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra prognosarbetet och att få en säkrare ekonomisk uppföljning. Att säkerställa måluppfyllelsen är ett viktigt område vilket har kontrollerats bland annat genom kvalitetsuppföljning, attitydundersökning samt verksamhetsberättelse.

Eftersom kommunen är i ett expansivt utbyggnadsskede är det av stor vikt att det finns en god kapacitetsplanering av lokaler för att säkerställa att det finns plats för alla barn och elever i förskolor och skolor. Detta följs upp i olika möten som till exempel i möten med ledningsgruppen, med rektorer/förskolechefer för kommunal regi och i kapacitetsmöten för enbart förskola med representanter för förskolechefer.

Inom området *myndighetsutövning* har förvaltningen bland annat arbetat fram nya rutiner för IKE-placering av barn och elever (Interkommunal placering), vilka implementerats under januari 2018. Detta för att få en effektivare process och en ökad kontroll. Ett annat effektiviseringsarbete har gjorts för att klarspråksanpassa blanketter och förbättra e-tjänster för vårdnadshavare som söker plats i Järfälla kommun. Under hösten beslutades utifrån ett strategiskt digitaliseringsperspektiv att pappersansökningar ska tas bort då det förutom effektiviseringsvinster även minskar risker för fel när vårdnadshavare ansöker via e-tjänsten i stället för på papper.

Det *systematiska arbetsmiljöarbetet* följs bland annat upp via medarbetarsamtal och via medarbetarundersökningen, där respektive enhet arbetar fram handlingsplaner utifrån sitt resultat.

Inom området *personal* är personalförsörjningen fortfarande en prioriterad uppgift, där förvaltningen arbetat med att undersöka vad som är avgörande för att bli en mer attraktiv arbetsgivare. En arbetsgrupp har tillsatts som i dialog med enhetscheferna ska identifiera och föreslå åtgärder för att öka förvaltningens attraktivitet när det gäller såväl att behålla personal som att attrahera nya medarbetare.

Området *stödprocesser/stödsystem* omfattar bl.a. att säkerställa att IT-systemen stödjer de administrativa processerna. Ett arbete för att minska sårbarheten avseende IT-kompetensen centralt har genomförts och en automatiserad rutin har införts i faktureringsprocessen, här pågår förberedelser för ytterligare effektiviseringar där en av funktionerna beräknas vara implementerad under första kvartalet 2018. För att säkerställa IT-processerna har en förvaltningsmodell införts för några av förvaltningens system under året. Modellen benämns PM3 och där klargörs vad som ska göras samt hur systemförvaltningen ska utföras och styras och bör innebära ett effektivare resursutnyttjande.

Rektorer och förskolechefer som driver verksamhet i kommunal regi har rapporterat om de åtgärder som vidtagits i internkontrollplanens handlingsplaner under 2017. De områden som har högst riskvärde är främst att säkerställa förmåga att tillgodose behovet av behörig personal på lång och kort sikt inklusive vikarieanskaffning och att säkerställa att det finns tillräcklig lokalkapacitet. Några enheter har högt riskvärde beträffande att resurserna används i relation till budget och några har högt riskvärde beträffande IT-kompetens och att IT-utrustning finns.

Åtgärder som har vidtagits avseende personalförsörjning är arbete på olika sätt för att få flera sökande till lediga jobb till exempel genom att arbeta med varumärke, att

utveckla mer lockande annonser, att utveckla videos, ta emot lärarstudenter, att vara goda ambassadörer för sin arbetsplats med mera. Det har konstaterats att svårigheter att rekrytera även påverkas då pedagoger i större utsträckning än tidigare slutar under pågående termin. Erbjudande om kompetensutveckling nämns som en faktor för att behålla personal på enheten.

Det har rapporterats om svårigheter med kapacitetsplaneringen på enheterna genom den expansion som sker inom kommunen. Det är svårt att bedöma hur relevantalet kommer att se ut på sikt vilket medför utmaningar i planering av verksamheten och enheternas lokalutformning begränsar möjligheter till flexibla lösningar.

För att minimera riskerna att resurser inte används i relation till budget har några enheter lyft budgetfrågor till sin ledningsgrupp och även till centrala förvaltningen för att få stöd.

När det gäller stödprocesser och stödsystem återfinns på flera enheter handlingsplaner angående IT-system för att säkerställa att kompetens och utrustning finns på enheten. Andra områden som tas upp i enheternas rapportering är budgetuppföljning och att säkerställa att det finns tydliga rutiner för lagstadgade åtgärder.

Förvaltningens internkontrollplan har åter reviderats och ingår i *Mål och budget 2018*, vilken antagits i nämnden i december 2017.

6. UPPFÖLJNING AV FULLMÄKTIGE GIVNA UPPDRAG

Sammanfattning av uppföljning av kommunfullmäktiges givna uppdrag
Av de 11 olika uppdrag som barn- och undomsnämnden fått av kommunfullmäktige i samband med Mål och budget 2017 (och även vissa från budget 2016) är till och med augusti månad nio utförda medan två är återkommande och pågår. Dessa är att anlita "vårdsjobbare" samt att anlita feriepraktikanter. Redovisning för de olika uppdragen finns i bilaga 3 "Uppföljning av fullmäktige givna uppdrag".

Uppdrag:	Kommentar:	Status:
Samtliga nämnder och styrelser ges i uppdrag att genomföra barnkonsekvensanalyser i beredning av samtliga beslut som fattas.	Fortsatt arbete med barnkonsekvensanalyserna är att utveckla kvaliteten i dessa.	Klart
Samtliga nämnder och styrelser ges i uppdrag att anlita "vårdsjobbare".	Att ta emot vårdsjobbare är ett återkommande arbete.	Klart för 2017

<p>Samtliga nämnder och styrelser ges i uppdrag att anlita feriepraktikanter.</p>	<p>Att ta emot feriepraktikanter är ett återkommande arbete.</p>	<p>Klart för 2017</p>
<p>Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att ta fram förslag till minskad administrativ rapportering mellan enheter och förvaltning för beslut i nämnden.</p>	<p>Uppdraget är kopplat till barn- och ungdomsnämndens personalförsörjningsplan. Ärendet följdes upp vid barn- och ungdomsnämndens sammanträde i december 2017.</p>	<p>Klart</p>
<p>Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att öka lärartätheten i förskolan i syfte att öka likvärdigheten och förbättra måluppfyllelsen. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att vid delårsbokslut och årsbokslut rapportera på vilket sätt lärartätheten har ökat i förskolan. 7 000 tkr</p>	<p>Lärartätheten har ökat med åtta tjänster på de kommunala förskolor som fick medel för detta. En regressionanalys från Statistiska Centralbyrån var utgångspunkten för fördelningen.</p> <p>Fördelning av medel till de fristående förskolorna i Järfälla samt förskolor i andra kommuner och kommunala förskolorna i Järfälla grundades i antalet barn i förskoleverksamheten.</p>	<p>Klart</p>
<p>Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att öka lärartätheten i förskoleklass, samt i årskurs 1-3, i syfte att öka likvärdigheten och förbättra måluppfyllelsen. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att vid delårsbokslut och årsbokslut rapportera på vilket sätt lärartätheten har ökat i förskoleklass, samt i årskurs 1-3. 11 000 tkr</p>	<p>Lärartätheten har ökat med 16 tjänster på de kommunala skolor som fick medel för detta. En regressionanalys från Statistiska Centralbyrån var utgångspunkten för fördelningen.</p> <p>Fördelning av medel till de fristående grundskolorna i Järfälla samt grundskolor i andra kommuner och kommunala grundskolorna i Järfälla grundades i antalet barn i förskoleklass och i årskurs 1-3.</p>	<p>Klart</p>

Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att, utöver ordinarie lönerrevision, höja lärarlönerna. 6 000 tkr	Fördelning av medel till de fristående för- och grundskolorna i Järfälla samt för- och grundskolor i andra kommuner och kommunala för- och grundskolorna i Järfälla grundades i antalet elever.	Klart
Barn- och ungdomsdirektören ges i uppdrag att i februari 2016 rapportera till nämnden vilka grupper som särskilt prioriteras för höjda lärarlöner.	Rapporterat för nämnden vid februarisammanträdet.	Klart
Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att ge alla grundskolelever i Järfälla tillgång till egen surfplatta eller dator i skolan. 8 000 tkr	Fördelning av medel till de fristående för- och grundskolorna i Järfälla samt för- och grundskolor i andra kommuner och kommunala för- och grundskolorna i Järfälla grundades i antalet elever. Inom de kommunala skolorna uppnås nu en täthet på en lärplatta per två elever i årskurs 1-3 och en för varje elev i årskurs 4-9.	Klart
Samtliga nämnder och styrelser ska senast i februari 2017 besluta om internbudget inom ramen för kommunfullmäktiges beslut.	Barn- och ungdomsnämnden fattade beslut om internbudget i december 2016.	Klart
Samtliga nämnder och styrelser ges i uppdrag att säkerställa en effektiv verksamhet med god kvalitet i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning.	Ett ständigt effektiviseringsarbete pågår. Arbetet handlar bland annat om att förbättra förvaltningens processer och att utveckla användningen av IT-stöd.	Klart för 2017

Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att inom ram för den förstärkta barn- och elevpengen finansiera 846 tkr för att, utöver ordinarie lönerevision, höja lönerna för skollärarna inom de kommunala enheterna	Genomfört i ordinarie löneöversyn för 2017 Fördelning innebar ett påslag på 2088 kronor förutom ordinarie löneökning.	Klart
Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att se över förutsättningarna för samt ekonomiska konsekvenser av att föra över ”golvet” för den socioekonomiska ersättningen till grundpengen för förskoleklass och grundskola.	Uppdraget rapporterades till barn- och ungdomsnämnden i april 2017.	Klart
Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att fastställa nya priser/penng 2017 för sina ansvarsområden med anledning av budgetförslaget.	Barn- och ungdomsnämnden fattade beslut om internbudget i december 2016.	Klart

7. EKONOMISKT RESULTAT

7.1. Ekonomiskt resultat

Mnkr	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Kommunbidrag	1 571,4	1 571,4	0,0	1 507,7	1 392,1
Externa intäkter	174,9	204,1	29,1	191,3	150,6
Interna intäkter	2,6	5,2	2,6	5,8	0,0
Summa intäkter	1 749,0	1 780,7	31,7	1 704,8	1 542,7
Kostnader					
Personal	-999,8	-999,3	0,5	-947,6	-882,8
Entreprenader	-381,1	-388,7	-7,6	-368,7	-360,8
Lokalkostnader	-201,4	-207,0	-5,6	-181,0	-146,9
Kapitaltjänstkostnader	-6,8	-6,7	0,1	-7,0	-4,3
Övriga kostnader	-159,8	-164,8	-5,0	-162,0	-139,4
Summa kostnader	-1 749,0	-1 766,6	-17,6	-1 666,3	-1 534,2
Resultat	0,0	14,1	14,1	38,5	8,4
Investeringsinkomster					
Investeringsutgifter	19,1	4,0		12,2	9,5
Eget kapital*	22,4				

*) Bokfört eget kapital per 31 **exkl** årets resultat 2017

Barn- och ungdomsnämnden redovisar ett resultat för året om 14,1 mnkr, jämfört med budgeterat nollresultat.

Avvikelsen beror till stor del på lägre volymer än budgeterat inom Barn- och ungdomsnämndens samtliga verksamhetsområden det vill säga förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, utbildning och grundsärskola. Volymerna har ökat bland fristående enheter medan Järfällas kommunala enheter haft lägre volymer än budgeterat. Den totala volymavvikelsen motsvarar 3,7 mnkr.

Bland intäkterna ses högre externa intäkter i form av avgifter för förskola och fritidshem och ej budgeterade samt högre intäkter för statsbidrag. Avvikelsen i statsbidragsintäkter består framförallt av bidrag för integration och mottagande samt bidrag från Skolverket. Järfälla har under 2017 erhållit 81,6 mnkr i statsbidrag från Skolverket, Migrationsverket och Boverket. Det största enskilda beloppet är från Skolverket för kompensation att Järfälla har maxtaxa för förskola och fritidshem. Järfälla erhåller även statsbidrag för bland annat ökad lärartäthet, högre löner för pedagogisk utbildad personal och fortbildning. Intäkterna för statsbidrag motsvarar cirka 4,6 procent av de totala kostnaderna. I bilaga 4 finns en sammanställning över de riktade statsbidrag Barn- och ungdomsnämnden har erhållit under 2017.

På kostnadssidan ses högre kostnader än budgeterat för entreprenader, vilket förklaras av ovan nämnda volymavvikelse för fristående enheter, och högre lokalkostnader, vilket beror på renoverade, nyöppnade lokaler och övertagande av en fristående förskola till kommunal drift. Bland övriga kostnader märks högre kostnader för tillfälligt inhyrd personal, fastighetsrelaterade kostnader och förbrukningsinventarier för Järfällas kommunala förskolor och skolor.

7.2. Ekonomiskt resultat per verksamhetsområde

Verksamhet	Utfall 2017	Budget 2017	Utfall 2016	Utfall 2015
Politisk ledning	0,1	0,0	1,0	1,3
Central förvaltning	1,5	0,0	2,1	-3,4
Förskola/ped.omsorg 1-5 år	9,7	-0,8	12,0	11,0
Fritidshem/ped.omsorg 6-9 år	31,7	26,7	19,2	-1,7
Utbildning	-28,9	-25,9	4,1	-0,9
Summa	14,1	0,0	38,5	6,3

7.2.1. Politisk ledning

Politisk ledning redovisar ett överskott om 0,1 mnkr för 2017. Överskottet förklaras av lägre driftkostnader än budgeterat.

7.2.2. Central förvaltning

Den centrala förvaltningen finansieras delvis via kommunbidraget och delvis genom ett procentuellt avlyft från den barn- och elevpeng som tillfaller de kommunala förskolorna och skolorna. Avvikelser inom den kommunbidragfinansierade delen beskrivs i det här avsnittet, medan avvikelser inom den avlyftsfinansierade delen beskrivs inom respektive verksamhetsområde.

Central förvaltning gör ett överskott om 1,5 mnkr för 2017, vilket är en avvikelse med 1,5 mnkr. Överskottet är framförallt hänförligt till lägre personalkostnader inom enheten Ledningsstöd, som följd av att personal som slutat inte kunnat ersättas direkt. I övrigt ses lägre kostnader för forskning och utveckling samt lägre kostnader för leasing av IT-utrustning.

7.2.3. Förskola/ped.omsorg 1-5 år

Verksamhetsområdet förskola och pedagogisk omsorg redovisar ett överskott om 9,7 mnkr för året, vilket är 10,5 mnkr högre än budgeterat resultat.

Volymerna inom verksamhetsområdet har minskat med 14 barn under året. Inom Järfällas kommunala förskolor har volymerna minskat med 54 barn, medan övriga enheter ökat med 39 barn. Totalt sett leder det till lägre kostnader som utgör en del av den positiva budgetavvikelsen. En annan väsentlig orsak är högre intäkter för avgifter för förskola. I övrigt har kostnader för särskilda undervisningsgrupper och tilläggsbelopp varit lägre samt kostnader relaterade till projektet Konceptförskola. Där emot har ökade kostnader för lokaler haft en negativ effekt på resultatet.

Järfällas kommunala förskolor förbättrade resultatet jämfört med budget med 1,1 mnkr, inklusive del av Central förvaltning.

7.2.4. Fritidshem/ped.omsorg 6-9 år

Verksamhetsområdet fritidshem och fritidsklubb redovisar ett överskott om 31,7 mnkr för 2017, vilket är 5,1 mnkr bättre än budget. Noteras bör att utfallet och budgeten är positiv vilket beror på att fördelningen av kostnader mellan verksamhetsom-

rådena utbildning och fritidshem bland Järfällas kommunala skolor inte är helt rättvisande. I verksamhetsområdet för Utbildning är förhållandena omvända och det är något som kommer ses över under 2018.

Bland intäkterna märks högre intäkter för avgifter för fritidshem. På kostnadssidan beror avvikelserna på lägre volymrelaterade kostnader som följd av 11 färre placeringar i fritidshem än budgeterat. Volymerna för Järfällas kommunala enheter är 53 färre barn, medan fristående enheter istället ökat med 42 barn.

Bland övriga kostnader märks lägre kostnader för särskilda undervisningsgrupper och tilläggsbelopp samt en ej utnyttjad kostnadsreserv.

Järfällas kommunala fritidshem redovisar ett lägre resultat jämfört med budget med 4,9 mnkr, inklusive del av Central förvaltning.

7.2.5. Utbildning

Verksamhetsområdet utbildning redovisar ett underskott om -28,9 mnkr för året, vilket är 3,1 mnkr lägre än budget. Precis som förklaras under verksamhetsområdet för fritidshem är kostnaderna inte fördelade på ett rättvisande sätt mellan verksamhetsområdena för Järfällas kommunala skolor, varför både resultatet och budgeten för Utbildning är negativ. Fördelningen kommer att ses över under 2018.

Budgetavvikelsen förklaras främst av lägre volymer än budget, vilket har gett lägre kostnader. Totalt sett har volymerna sjunkit med 82 elever inom verksamhetsområde Utbildning och det är framförallt Järfällas kommunala enheter som sjunkit (-143), medan fristående enheter istället ökat mot budget (+61). Totalt sett har förskoleklass sjunkit med ungefär 51 elever medan grundskolan sjunkit med ungefär 23 elever. Övrig avvikelse står grundskolan för.

Andra kostnadsavvikelser består av högre lokalkostnader för ny- och ombyggda lokaler samt lägre kostnader för särskilda undervisningsgrupper och tilläggsbelopp.

Järfällas kommunala skolor förbättrar resultatet jämfört med budget med 0,2 mnkr, varav del av Central förvaltnings överskott motsvarar 3,2 mnkr. Överskottet inom Central förvaltning beror till stor del på en återföring av tidigare reserv för återbetalning av statsbidrag till Skolverket.

7.3. Ekonomiskt resultat för kommunala förskolor och skolor

Järfälla kommuns förskolor och skolor redovisar, inklusive avlyftsfinansierad del av Centralförvaltning, ett negativt resultat på -2,3 mnkr. Ett underskott som kommer att hanteras via tidigare års upparbetade överskott.

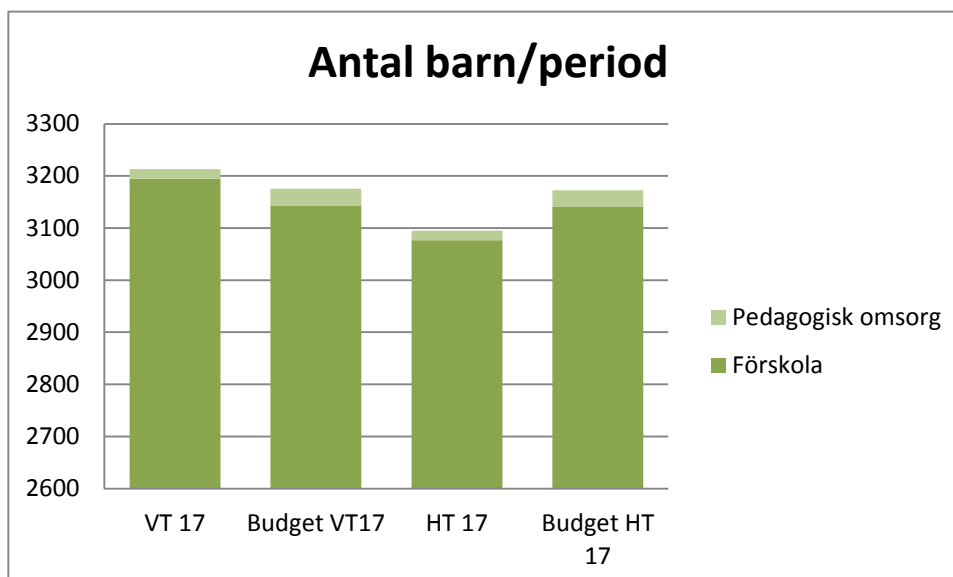
Mnkr	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Externa intäkter	43,1	69,7	26,5	37,9
Interna intäkter	1 326,7	1 317,9	-8,7	1 271,2
Summa intäkter	1 369,8	1 387,6	17,8	1 309,1
Kostnader				
Personal	-973,4	-971,1	2,3	-922,9
Entreprenader	0,0	-0,2	-0,2	-0,5
Lokalkostnader	-200,1	-205,7	-5,6	-179,7
Kapitaltjänstkostnader	-6,6	-6,5	0,1	-5,9
Övriga kostnader	-189,7	-211,5	-21,8	-205,3
Summa kostnader	-1 369,8	-1 394,9	-25,1	-1 314,2
Resultat	0,0	-7,3	-7,3	-5,1
Överskott Central förvaltning		3,7	3,7	2,1
Nyttjat eget kapital		1,3	1,3	0,5
Justerat resultat		-2,3	-2,3	-2,5

*) Bokfört eget kapital per 31 dec exkl årets resultat 2017.

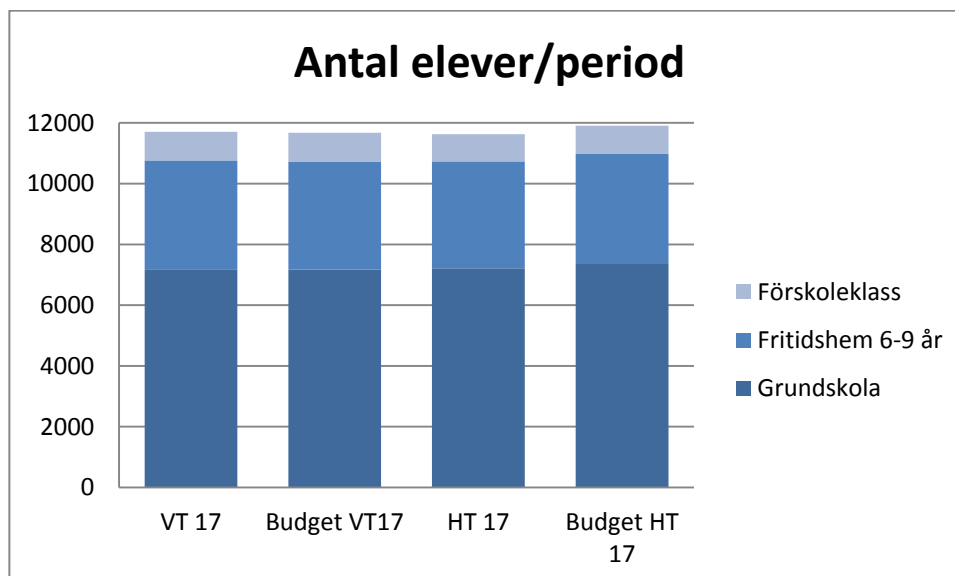
Avvikelsekommentarer

Intäkterna har under 2017 ökat mot budget med totalt 17,8 mnkr. Främst är ökningen hänförlig till ökade intäkter för statsbidrag som till exempel integration och mottagande, försteläraryrket samt andra riktade statsbidrag. En annan förklaring är högre intäkter för handledararvoden, nystartsjobb och kostnadskompensation för ökade lokalkostnader.

I kontrast till de ökade bidragsintäkterna har intäkterna för volymer minskat mot budget. Under 2017 var det i genomsnitt 248 färre barn och elever än budgeterat i de kommunala förskolorna och skolorna, vilket är cirka 1,6 procent lägre. Tabellerna nedan visar utfall och budget för respektive verksamhet.

Budgeten för antalet barn i förskolan och pedagogisk omsorg låg för 2017 på i genomsnitt 3 175 barn, medan utfallet låg i genomsnitt på 3 120 barn. Utfallet var alltså 54 färre än budgeterat.

Antalet elever, inklusive fritidshem, var budgeterade till 11 715 elever medan utfallet var i genomsnitt 11 519 elever. Det innebär 194 elever färre än budgeterat.

Kostnaderna under 2017 var 25,1 mnkr högre än budgeterat. De enskilt största posterna är högre kostnader för lokaler, fastighetsrelaterade kostnader samt förbrukningsinventarier och -material, vilket är en direkt effekt av ny- och ombyggnation av kommunala förskolor och skolor. Förutom dessa kostnader ser vi en ökning för hyra/leasing av IT-utrustning, högre kostnader för inhyrd personal och en generellt något högre kostnadsnivå. Gällande personalkostnaderna ser vi en positiv avvikelse mot budget med 2,3 mnkr, vilket till stor del beror på svårigheter att rekrytera behörig personal vilket har lösts genom tillfälligt inhyrd personal, därav de högre kostnaderna för den kostnadsposten.

Underskottet för vissa kommunala enheterna beror främst på att volymen har varit lägre under 2017 än budgeterat, vilket har inneburit att kostnadsmassan har varit för hög i förhållande till förväntade volymer och därmed intäkter. De kommunala enheterna kommer under 2018 att förstärka prognos- och analysarbetet för att åter få en ekonomi i balans.

7.4. Volym/Verksamhetsmåt/Nyckeltal

Volymerna inom Barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområden ökar kontinuerligt mellan åren, även om takten inte är lika hög som budgeterat.

Förskola/pedagogisk omsorg 1-5 år

Volym	Bokslut 2017	Budget 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Antal barn	4 477	4 491	4 378	4 316
- varav i egna verksamheter	3 120	3 174	3 074	3 044
Andel inskrivna barn i %	87,6%		90,0%	90,1%
Bruttokostnad kr per barn	129 800	129 488	125 300	121 700
Avgiftsfinansiering i %	7,4%	6,7%	7,3%	7,3%

Volymerna inom verksamhetsområde förskola uppgår till 4 477 barn under 2017, där 70% av barnen går i kommunala förskolor medan resterande 30% går i fristående förskolor eller i andra kommuner. Trenden visar på en ökning av barn som går i fristående eller i andra kommuners förskolor.

Bruttokostnaden per barn var under året 129 800 kr, vilken är en marginell ökning av kostnaden.

Fritidshem/pedagogisk omsorg, 6-9 år

Volym	Bokslut 2017	Budget 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Antal barn	3 837	3 848	3 744	3 629
- varav i egna verksamheter	3 543	3 596	3 461	3 371
Andel inskrivna barn i %	95,0%		92,9%	92,6%
Bruttokostnad kr per barn	52 583	54 096	52 600	45 000
Avgiftsfinansiering i %	13,8%	12,3%	14,7%	13,6%

Inom verksamhetsområde fritidshem var antalet 3 837 barn, vilket innebär att 95 procent av barn i åldern 6-9 år var inskrivna på fritidshem. Det är en ökning med drygt 2 procent från tidigare år. Kostnaden per barn var 52 583 kr vilket är lägre än budget och i nivå med föregående år.

*Utbildning**

Volym	Bokslut 2017	Budget 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Antal Järfällaelever	9 696	9 770	9 454	8 974
<i>Elever i egen regi</i>	7 931	8 072	7 797	7 473
Antal särskolelever	67	75	114	116
<i>- varav i egenregi</i>	45	47	90	94
Bruttokostnad kr per elev	89 783	88 477	86 200	82 800

* Förskoleklass, Grundskola och Grundsärskola

Verksamhetsområde utbildning hade föregående år 9 696 elever, vilket är 2,5 procent fler än 2016. Andelen elever som går i kommunala för- och grundskolor är 82 procent, vilket är en minskning från 2016 med 0,7%. Kostnaden per elev var 89 783 kr/elev, en ökning med 1,5 procent.

Antal elever i särskolan var 67 under 2017, en sänkning från både budgeterad och tidigare års nivåer.

7.5. Investeringsredovisning

Investeringarna 2017 för Järfällas kommunala förskolor och skolor uppgick till 4,0 mnkr, alltså 15,0 mnkr lägre än tillgängliga investeringsmedel för året. Merparten av investeringarna avser inköp av inventarier, möbler och utrustning till nya eller renoverade lokaler. Barkens förskola, Kopparvägens förskola och Olovslundskolan står tillsammans för ungefär hälften av totala investeringar där enheterna köpt in möbler och utrustning för att inreda de nybyggda eller utbyggda lokalerna. Övriga större poster avser exempelvis ny inredning till träslöjdsal på Tallbohovskolan och inköp av möbler och utrustning till Kolarängen särskola.

Investering, tkr	Budget 2017	Ombudget 2016	Tillgängligt 2017	Bokslut 2017	Avvikelse
IT-utrustning	200	6 013	6 213	354	5 859
Inventarier	5 800	7 068	12 868	3 678	9 190
Totalt	6 000	13 081	19 081	4 032	15 049

8. MEDARBETARE

8.1. Personalstruktur

Antalet månadsavlönade/årsarbetare vid Barn- och ungdomsförvaltningen fortsätter att öka jämfört med tidigare år. Järfälla växer vilket avspeglar sig i antal medarbetare inom förskolor och skolor. Andelen män i förhållande till andelen kvinnor är konstant, det gäller både antal månadsavlönade och tillsvidareanställda. Andelen kvinnor

som arbetar heltid har ökat med 3% sedan 2015 och kvinnor fortsätter att vara i klar majoritet inom verksamheterna.

Personalstruktur 2017-12-31			
<i>Barn- och ungdomsförvaltningen</i>			
	2017	2016	2015
Antal månadsavlönade	2137	2110	2097
Antal årsarbetare	2065	2042	2014
- Andel kvinnor	82%	81%	82%
- Andel män	18%	19%	18%
- Andel anställda yngre än 29 år	12%	13%	12%
- Andel 30-39 år	24%	23%	23%
- Andel 40-49 år	30%	29%	29%
- Andel 50-59 år	24%	25%	25%
- Andel 60 år och äldre	10%	10%	11%
Tillsvidareanställda			
Alla tillsvidareanställda	1871	1834	1833
- Andel kvinnor	84%	84%	84%
- Andel män	16%	16%	16%
- Andel tillsvidareanställda/ mån anst	88%	87%	87%
Heltid	92%	91%	90%
- Andel kvinnor	92%	91%	89%
- Andel män	93%	94%	94%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad*	97%	97%	97%
- Kvinnor*	97%	97%	96%
- Män*	98%	98%	98%
Medelålder	45	45	45
- Medelålder kvinnor	45	46	46
- Medelålder män	43	44	43

Samtliga uppgifter är hämtade från Digit, utom de markerade med "" vilka är hämtade från Personec P utdata.*

8.2. Sjukfrånvaro

Under 2017 har personalkonsulterna arbetat med att stötta cheferna i rehabiliteringsärenden genom att samordna, driva på och dokumentera. Vid två tillfällen under året har respektive enhetschef träffat en personalkonsult för att gå igenom sjukfrånvarostatistik och aktuella rehabiliteringsärenden vid enheten.

I tabellen nedan framgår att sjukfrånvaron vid Barn- och ungdomsförvaltningen har minskat något. En orsak till minskningen är att sjukfrånvaron för anställda yngre än 29 år har minskat med nästan en procent. Andelen anställda utan sjukfrånvaro ligger relativt konstant runt drygt en tredjedel.

Barn- och ungdomsförvaltningen	2017	2016	2015
Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid, (mån- och tim anst)	6,6	6,9	6,7
Kvinnor	7,1	7,4	7,2
Män	4,2	4,4	4,5
Anställda yngre än 29 år	6,2	7,1	7,3
30-49 år	6,0	6,3	6,1
50 år och äldre	7,5	7,5	7,3
Mer än 59 dgr	45,8	45,7	45,0
Frisknärvaro, (ej sjukfrånvarande)	34,0	32,4	32,7

Uppgifterna är hämtade från Digit.

8.3. Arbetsmiljö

Medarbetarundersökningen 2017 hade inom barn- och ungdomsförvaltningens verksamheter en svarsfrekvens på 84%. Utifrån resultatet på 2016 års medarbetarundersökning har under 2017 förbättringsförslag och föreslagna åtgärder utförts i verksamheterna. De centrala fokusområdena har varit arbetsrelaterad utmattning och ledarskap.

8.4. Kompetensfonden

För barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområden tilldelades år 2017 1 718 000 kronor från Kompetensfonden, varav 1 700 000 kronor tilldelats barn- och ungdomsförvaltningen. Resterande medel tilldelades Personalkooperativet Lassa-Maja förskola för utbildning i interkulturell handledning av studenter. Inom barn- och ungdomsförvaltningen har medel använts till att verka för att fler medarbetare i barn- och ungdomsförvaltningen verksamheter ska delta i behörighetsgivande utbildningar i syfte att höja andelen behöriga. Personal som varit tjänstlediga för behörighetsgivande studier har därför kunnat ansöka om att behålla 10% av sin lön utöver den lön som ges i samband med tjänstledighet. Totalt har 39 st medarbetare från BUF tagit del av Kompetensfonden under 2017 och 984 tkr har använts utav de beviljade medlen.

9. MILJÖREDOVISNING

Barn- och ungdomsförvaltningen har under året genomfört åtgärder för att nå sina egna miljömål samt de mål som är gemensamma för hela organisationen. Alla enheter har arbetat aktivt med miljöfrågor enligt kriterier för miljöcertifiering och dessa har i stort vävts in i den dagliga verksamheten. Åtgärder kopplade till handlingsplanen för giftfria förskolor och skolor i Järfälla kommun har återigen stått i fokus där utrensning av produkter som innehåller skadliga ämnen har prioriterats. Aktiviteter och utbildningsinsatser för att öka kunskapen och höja medvetandet kring miljöfrågor inom förvaltningen har också genomförts.

10. FRAMÅTBlick

I särklass viktigaste området för barn- och ungdomsnämnden är att öka måluppfyllelsen. Alla barn och elever ska nå sin fulla potential. Det innebär att alla elever ska minst nå kunskapskraven i alla ämnen, vilket i sin tur innebär att alla elever blir behöriga till nationella program på gymnasiet.

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att göra en helhetsöversyn av Järfällas för- och grundskoleorganisation i syfte att främja ökad måluppfyllelse för barn och elever, resurseffektivitet samt god ekonomisk hushållning. Översynen kommer att genomföras under vårterminen 2018.

Barn- och ungdomsförvaltningen har tillsammans med skolledarna inlett ett utvecklingsarbete med syfte att förbättra måluppfyllelse och att förstärka Järfällas förskolor och skolor. Fokus är i områdena kvalitet i undervisningen, styrning och ledning, attraktiv arbetsgivare samt främjande och förebyggande barn- och elevhälsa.

En utmaning som redan är ett faktum och som kommer att kvarstå är rekrytering av skolledare, lärare och specialistkompetenser. Svårigheten med rekrytering är densamma i hela landet och konkurrensen inom utbildningsområdet är stor. Det bidrar till en svårhanterlig lönestruktur där medarbetare med lång erfarenhet och anställning hamnar efter nyutbildade och nyanställda. Detta bidrar också till en personalrörlighet som kan inverka negativt på verksamheten. För att attrahera ännu fler kandidater att söka arbete inom förvaltningen kommer rekryteringsinsatserna att utvecklas. Ett av fokusområdena är det utvecklingsarbete som påbörjats med skolledarna, ”Attraktiv arbetsgivare”, vilket syftar till att behålla och attrahera medarbetare.

Kommunens expansion och kapacitetsplanering är en stor fråga nu och under åren framöver. Nya bostadsområden kommer att kräva ständig uppmärksamhet för att rätt förskole- och grundskolekapacitet ska kunna skapas till rimliga kostnader. En viktig fråga att lösa framöver är de stora kostnader det innebär att starta upp en ny verksamhet. En konsekvens för nya verksamheter är svårigheten att få en ekonomi i balans då lokalerna ska inredas, material köpas in och förskolan/skolan ska bemannas innan verksamheten är fullt utbyggd.

Riksdagen har beslutat att skolplikten ska gälla från och med det år barnet fyller sex år. Det innebär att förskoleklass blir obligatoriskt för alla barn i Sverige och att skolplikten förlängs till tio år. Ändringen börjar gälla den 1 januari 2018, och beslutet gäller för dem som börjar förskoleklassen höstterminen 2018.

Regeringen har föreslagit att en åtgärdsgaranti ska införas för att ge eleverna rätt stöd tidigt. Lagändringen föreslås träda i kraft 1 juli 2018. Kommunerna kompenseras för åtgärdsgarantin genom generella statsbidrag.

Regeringen har beslutat om förtydliganden och förstärkningar i bland annat läroplaner, kursplaner och ämnesplaner för grundskolan. Syftet är att tydliggöra skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens. Ändringarna rör bland annat rektors och lärares uppdrag, skolbibliotekets roll och undervisningen i enskilda ämnen. Bland annat inför programmering som ett tydligt inslag i flera olika ämnen i grundskolan. Ändringarna ska tillämpas senast från och med den 1 juli 2018.

Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att göra en översyn av läroplanen för förskolan för att tydliggöra och uppdatera förskolans uppdrag. Syftet är att öka kvaliteten i undervisningen i förskolan och förskolans måluppfyllelse. Uppdraget ska redovisas senast den 23 mars 2018.

En proposition för att återinföra praktisk yrkeslivsorientering är framtagen. Den innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att en huvudman för grundskola ska ansvara för att praktisk arbetslivsorientering (prao) anordnas under sammanlagt minst tio dagar för alla elever i grundskolan från och med årskurs 8. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. De nya bestämmelserna om att huvudmännen ska ansvara för att anordna prao ska läsåret 2018/19 inte tillämpas för de elever som höstterminen 2018 påbörjar årskurs 9 i grundskolan.

11. BILAGOR

Bilaga 1: Måluppföljning per verksamhetsområde

Trendpilar

 Mycket positiv trend

 Positiv trend

 Oförändrad trend

 Negativ trend

 Mycket negativ trend

 Ingen uppgift

Symboler måluppföljning

 Målet är uppnått

 Målet är delvis uppnått

 Målet är inte uppnått

 Ingen uppgift

FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG

Inriktningsmål – Framtida tillväxt

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Förskolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel av de som erbjudits plats i förskolan som fått det på önskat datum *) (Öka från 46 procent)	27	38	45		
	Andel barn som fått sitt 1:a handsval vid val av förskola (Öka från 60 procent)	52	61	50		
	Andel föräldrar som kan rekommendera sin förskola **) (Öka från 87 procent)	89	89	86		
	Andel föräldrar som är nöjda med sin förskola **) (Öka från 87 procent)	89	90	86		
Sammanfattande bedömning av inriktningsmålet/effektmålet						

*) Mått hämtade från KKiK, Kommunens kvalitet i korthet.

**) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej

Inriktningsmål – Kvalitativ välfärd

Effekt mål	Resultatmätt/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje barn i förskolan ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	BRUK (3.6) Förskolan stimulerar och utmanar barns utveckling och lärande med utgångspunkt i barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	Andel föräldrar som anser att barnen stimuleras och får uppgifter och utmaningar som leder till utveckling och lärande **) (Öka från 88 procent)	94	93	90		
Sammanfattande bedömning av inriktningsmålet/effekt målet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

**) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar.

Inriktningsmål – Miljö och klimat

Effekt mål	Resultatmätt/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Inne- och utemiljön i kommunens förskolor är fria från gifter och verksamhetens är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	3	3	3		
Bedömning av effekt målet						
Förskolans personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	Andel föräldrar som upplever att barnen lär sig om miljö i förskolan **) (Öka från 70 procent)	i.u	92	89		
Bedömning av effekt målet						

Sammanfattande bedömning av inriktningsmålet

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt
 **) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning inkluderar vet ej-svar.

Inriktningsmål – Demokrati, öppenhet och trygghet

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje barn ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i förskolan	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	3	3	3		
	Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i förskolan **) (Öka från 91 procent)	94	94	91		
	Andel föräldrar som upplever att personalen bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt **) (Öka från 87 procent)	96	95	93		
Bedömning av effektmålet						
Inget barn i Järfäl-las förskolor ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)		3	3		
	Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa **) (Öka från 90 procent)	93	92	91		
	Antal ärenden från Skolinspektionen/Barn- och elevombud, BEO		1	1		
	Antal rapporteringar kring kränkningar i systemet för incident- och skadeanmälan (LISA)		4	51		
Bedömning av effektmålet						
Varje barn i kommunens förskolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i.	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan förskola och hem fungerar. (Minst 2 av 4) *)		3	3		
	Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten **)	86	84	80		

	(Öka från 83 procent)					
	Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och idéer tas tillvara **)	90	90	86		
	(Öka från 90 procent)					
Bedömning av effektmålet						
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

***) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar.

FRITIDSHEM OCH FRITIDSKLUBB

Inriktningsmål – Framtida tillväxt

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Skolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel elever som kan rekommendera sitt fritidshem **)	90	90	83		
	(Öka från 80 procent)					
	Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns fritidshem **)		82	83		
	(Öka från 60 procent)					
Sammanfattande bedömning av inriktningsmålet/effektmålet						

***) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar.

Inriktningsmål – Kvalitativ välfärd

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje elev i fritidshemmet ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som <i>möjlig-avseende</i> kunskaper, normer och värden.	Professionens egen bedömning av målområdet		2	3		
	(Minst 2 av 4) *)					
	Andel föräldrar som anser att barnen stimuleras och får uppgifter och utmaningar som leder till utveckling och lärande "Fritidshemmets verksamhet utgår från mitt barns	84	72	75		

	intressen och erfarenheter” **) (Öka från 80 procent)					
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet/effekt målet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

***) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar

11.1.1. Inriktningsmål – Miljö och klimat

Effekt mål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Inne- och utemiljön i kommunens fritidshem är fria från gifter och verksamhetens är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	3	3	3		
Bedömning av effekt målet						
Fritidshemmets personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)		3	3		
	Andel föräldrar som upplever att barnen lär sig om miljö i fritidshemmet **) (Öka från 70 procent)		84	84		
	Andel elever som upplever att de lär sig om miljö i fritidshemmet **) (Öka från 70 procent)		64	67		
Bedömning av effekt målet						
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

***) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej

11.1.2. Inriktningsmål – Demokrati, öppenhet och trygghet

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i fritidshemmet	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	3	3	3		
	Andel elever som känner sig trygga i fritidshemmet **) (Öka från 88 procent)	94	94	90		
	Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i fritidshemmet (Öka från 88 procent)	i.u.	91	87		
	Andel föräldrar som upplever att personalen bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt **) (Öka från 80 procent)	i.u.	87	87		
Bedömning av effektmålet						
Inget barn i Järfäl-las fritidshem ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *	i.u.	3	3		
	Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa **) (Öka från 80 procent)	i.u.	86	81		
	Antal ärenden från Skolinspektionen/Barn- och elevombud, BEO	i.u.	0	0		
	Antal rapporteringar kring kränkningar i systemet för incident- och skadeanmälan (LISA)	i.u.	0	122		
Bedömning av effektmålet						
Varje elev i kommunens fritidshem ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i.	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan skola och hem fungerar. (Minst 2 av 4) *)	i.u.	3	3		
	Andel elever som upplever att de får vara med och påverka	i.u.	86	81		

	vad de gör på fritids- hemmet **)					
	(Öka från 80 procent)					
Bedömning av effektmålet						
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

**) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning och inkluderar vet ej-svar.

UTBILDNING

Inriktningsmål – Framtida tillväxt

Förskoleklass och Grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Skolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel elever som fått sitt 1:a handsval vid val av skola, Förskoleklass/ årskurs 6 (Öka från 94 procent)	85/75	90/82	96/58		
	Andel elever som kan rekommendera sin skola **) (Öka från 73 procent)	79	79	74		
	Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns skola **) (Öka från 77 procent)	82	83	82		
	Andel föräldrar som är nöjda med sitt barns skola ”Jag är nöjd med verksamheten på min skola” **) (Öka från 77 procent)	80	80	78		
Bedömning av effektmålet						
Kommunens elever ska känna trygghet i sitt val av gymnasieutbildning	Andel elever i årskurs 9 som uppger att studie- och yrkesvägledningen varit ett stöd i valet av gymnasieutbildning (Öka från 75 procent)		84	83		
Bedömning av effektmålet						
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet						

**) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar.

Inriktningsmål – Kvalitativ välfärd

Förskoleklass och Grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje elev i skolan ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildning-	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)		3	3		
	Andel elever som vet					

ens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	vad de ska kunna för att nå målen i de olika ämnena **) ”Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika ämnena” (Öka från 85 procent)	85	86	81		
	Lärarna på min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det **) (Öka från 88 procent)	91	91	86		
	Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen (kunskapskraven) i alla ämnen **) (Öka från 90 procent)	92	93	89		
	Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 (Öka från 69 procent)	69	71	Iu *****)		
	Andel elever som når målen (kunskapskraven) i alla ämnen (Öka från 76 procent)	75	73	76		
Bedömning av effektmålet						
Folkbokförda elever i Järfälla ska i stigande grad uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program.	Meritvärdet i årskurs 9 (Öka från 218 poäng)	230	225	230		
	Andelen (folkbokförda) elever i Järfälla (kommuns skolor) som är behöriga till gymnasieskolans nationella program (Öka från 88 procent)	88	83	84		
Bedömning av effektmålet						
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

**) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar.

*****) Värdet för 2017 avser åk 9, eftersom KKiK ändrat källa.

Grundsärskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje elev i skolan ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	BRUK (3.1) Vår skola tar ansvar för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem och en grund för fortsatt utbildning (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	BRUK (3.3) Undervisningen anpassas till elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	Andel elever i grundskolan som får betyg enligt skollagen 11 kap. § 19-23	i.u	100			
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet/effektmålet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

***) Uppgift kommer i verksamhetsberättelse och årsbokslut

Inriktningsmål – Miljö och klimat

Förskoleklass och Grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Inne- och utemiljön i kommunens skolor är fria från gifter och verksamhetens är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	3	3	3		
Bedömning av effektmålet						
Skolans personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	Andel elever som					

	upplever att de lär sig om miljö i skolan **) (Öka från 70 procent)	i.u	81	78		
	Andel föräldrar som upplever att barnen lär sig om miljö i skolan **) (Öka från 70 procent)	i.u	90	88		
Bedömning av effektmålet						
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

**) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar.

Inriktningsmål – Demokrati, öppenhet och trygghet

Förskoleklass och Grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i skolan	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	3	3	3		
	Andel elever som känner sig trygga i skolan **) (Öka från 90 procent)	91	91	86		
	Andel föräldrar som upplever att personalen bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt **) (Öka från 80 procent)	91	89	88		
	Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i skolan **) (Öka från 85 procent)	91	89	86		
	Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av vuxna på Skolan **) (Öka från 85 procent)	92	91	88		
	Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av andra elever på skolan **) (Öka från 83 procent)	87	87	80		
Bedömning av effektmålet						
Ingen elev i Järfäl-las skolor ska utsät-tas för kränkande behandling, trakas-	Professionens egen be-dömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		

serier eller diskriminering.	Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa (**) (Öka från 80 procent)	83	83	80		
	Antal ärenden från Skolinspektionen/Barn- och elevombud, BEO	i.u	24	19		
	Antal rapporteringar kring kränkningar i systemet för incident- och skadeanmälan (LISA)	i.u	75	443		
Bedömning av effektmålet						
Varje elev i kommunens skolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i.	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan förskola och hem fungerar. (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	Andel elever som upplever att de deltar i planeringen av sin egen kunskapsutveckling och sitt lärande (**) (Öka från 80 procent)	92	92	89		
	Andel elever som upplever att de kan välja mellan olika sätt att arbeta i skolan (**) (Öka från 80 procent)	81	80	75		
	Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten (**) (Öka från 75 procent)	80	80	78		
Bedömning av effektmålet						
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet						

*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

***) Värdena är hämtade från kommunens attitydundersökning, inkluderar vet ej-svar.

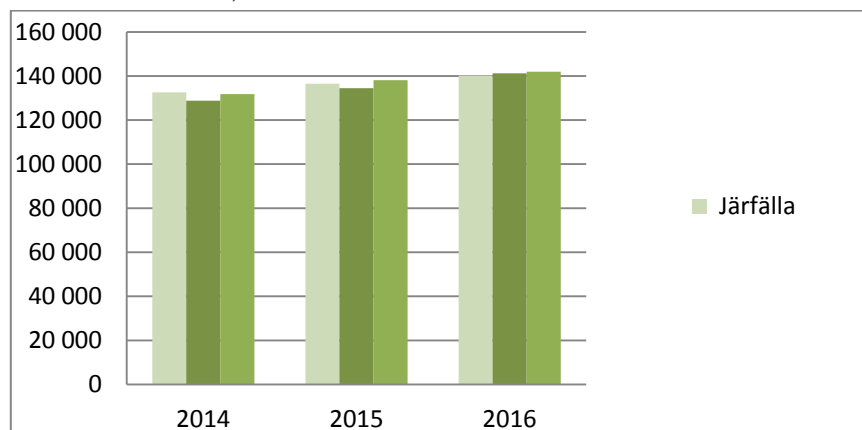
Grundsärskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikator	2015	2016	2017	Trend	Målet uppnått?
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i förskolan	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	BRUK (2.3) Utifrån kunskap om mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar kan eleverna i skolan samspela med andra människor och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
Bedömning av effektmålet					→	☹
Ingen elev i Järfäl-las skolor ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	Professionens egen bedömning av målområdet (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	BRUK (2.4) Skolan bedriver ett mål-inriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter samt förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
Bedömning av effektmålet					→	☹
Varje elev i kommunens skolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i.	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan förskola och hem fungerar. (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
	BRUK (2.6) Skolan ger eleverna ett reellt inflytande och stimulerar dem fortlöpande att ta aktiv del i arbetet att vidareutveckla utbildningen (Minst 2 av 4) *)	i.u	3	3		
Bedömning av effektmålet					→	☹
Sammanfattande måluppfyllelse av inriktningsmålet					→	☹

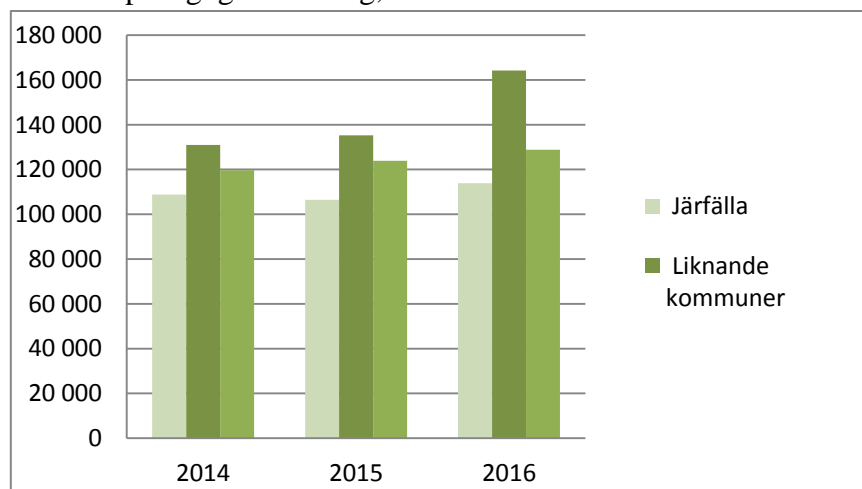
*) Mått 1-4, 1: stämmer inte alls, 2: stämmer till viss del, 3: stämmer till stor del, 4: stämmer helt

Bilaga 2: Redovisning av effektivitet och kvalitet, diagram

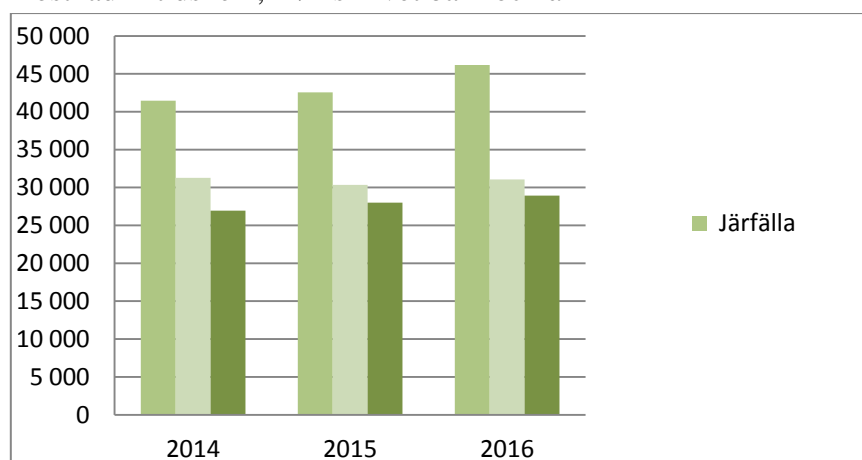
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn och år

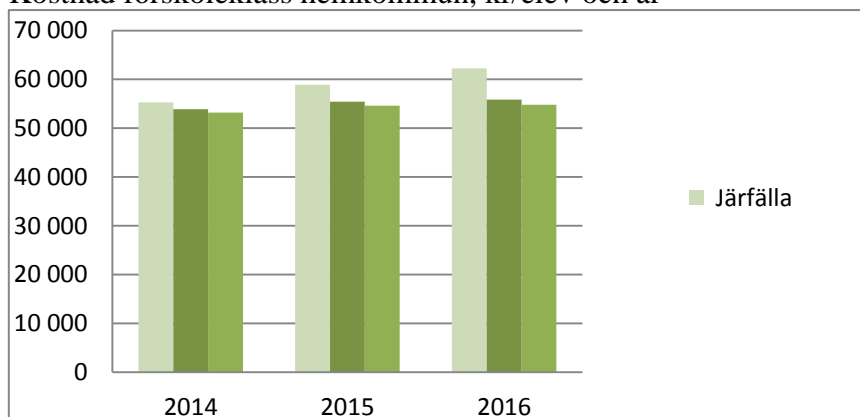
Kostnad pedagogisk omsorg, kr/inskrivet barn och år

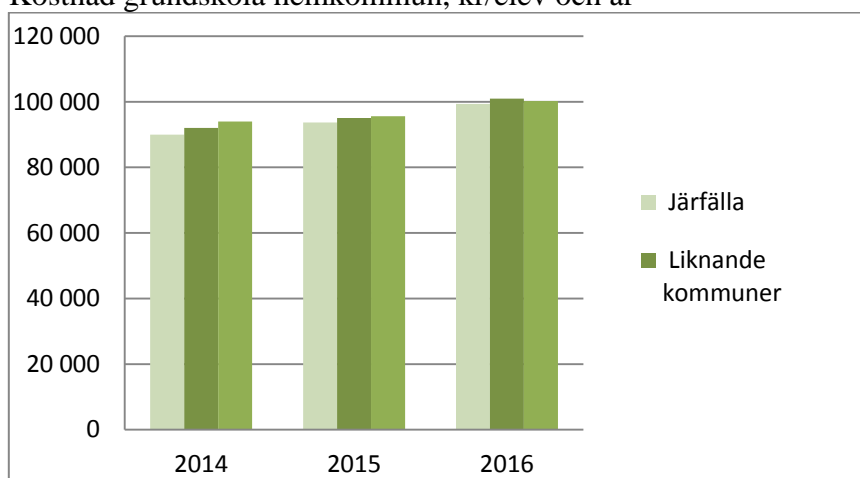
Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn och år

Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev och år

Kostnad grundskola hemkommun, kr/elev och år

Bilaga 3: Internkontrollplan 2017

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/ Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	Värde
Styrning									
Internkontroll	Att internkontrollplanen är korrekt och följs	Internkontrollplan	Verksamhetsberättelse	1 g/år	FC	BUN	3	3	9
Delegeringsordning	Att delegeringsordningen är korrekt och följs Behörigheter/attest	Delegeringsordning	Nämndärende	Vid behov	FC	BUN	3	2	6
Mål och Budget	Att tydliggöra verksamhetens mål och med vilka resurser målen ska nås.	Mål och Budget/Detaljbudget egen regi	Mål och budget 2016-2017	1 g/år	FC/SC/PC	BUN	2	3	6
Budgetuppföljning	Att säkerställa att resurserna används i relation till budget.	Delårsrapport Verksamhetsberättelse	Månadsbokslut Helårsprognos	April Augusti December	FC/SC/E/EC	Ekonomidirektör/BUN	3	3	9
Måluppföljning	Att säkerställa måluppfyllelsen	Systematiskt kvalitetsarbete Kvalitetsredovisning Verksamhetsberättelse	Enhetskonsultation Kvalitetsundersökning och redovisning. Verksamhetsberättelse	Augusti December	FC/PC/EC	BUN	3	3	9
Kapacitetsplanering av lokaler	Att säkerställa att plats finns för alla barn och elever i för- och grund-	Kapacitetsplan	Månadsrapporter	Månad/år	FC	BUN	3	4	12

	skolor.								
--	---------	--	--	--	--	--	--	--	--

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/ Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	
Myndighetsutövning									
Klagomålshantering	Att säkerställa att klagomål hanteras.	Rapport från servicecenter		Månad	FC/SC/EC		3	3	9
Placering av barn och elever	Att säkerställa att lagar och regler följs	Avgifter och regler Mottagande av nyanlända IKE	Avstämningsmöten	Månad	PC/EC	PC	2	3	6
Skolpliktsbevakning	Att säkerställa lagar, system och rutiner följs.	Rutiner.		Varje månad	PC/EC	PC	2	3	6
Godkännande och tillsyn av fristående verksamheter	Att säkerställa lagar, system och rutiner följs.	Ansökan/ Tillsynsrapporter	Nämndrapport	Årligen enligt plan	PC	BUN	2	3	6
Barn i behov av särskilt stöd	Att säkerställa lagar, system och rutiner följs.	Delegeringsbeslut	Verksamhetsberättelsen	Termin/år	Pedagogkonsult	PC	3	3	9

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	
Systematiskt arbetsmiljöarbete	Att främja god hälsa och förebygga orsaker till ohälsa på arbetsplatsen för både anställda, barn och elever.	Enheternas handlingsplaner Rutiner Sjukfrånvaro och arbets-skador	Arbetsmiljö-kompassen Medarbetar-samtal Kvalitetsun-dersökning Verksamhets-berättelse	Årligen	FC/SC/EC	FC/SC	3	4	12

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/ Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	
Personal									
Personalförsörjning	Att säkerställa förmåga att tillgodose behovet av behörig personal på lång och kort sikt inkl vikarieanskaffning.	Personalför-sörjningsplan Ramavtal vi-karieanskaff-ning.	Revidering av personalför-sörjningspla-nen Statistik och uppföljning av beman-ningstjänst.	Årligen	FC/SC/EC	BUN	4	2	8

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/ Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	
Stödprocesser och stöd-system									
Ekonomi	Att säkerställa att administrativa rutiner följs.	Ekonomi-handbok Inköspolicy	Månadsbokslut	Varje månad	FC/SC/E	FC	3	2	6
Personal	Att säkerställa att administrativa rutiner finns och följs.	Nyanställning Löneadministration Frånvarorapportering Avslut		Varje månad	Alla med personalansvar		2	2	4
IT-system	Att säkerställa att IT-system stödjer de administrativa rutinerna.	Procapita BoU. Raindance, Skolwebben, Hypergene och Platina		Alltid	Systemansvariga	Förvaltningsledning	3	3	9

Risk- och väsentlighetsbedömningen bygger på sannolikheten för att en avvikelse inträffar samt påverkan på verksamheten om avvikelsen inträffar. Både riskbedömningen och väsentlighetsbedömningen görs på en skala 1-4, där 1 står för låg risk/liten väsentlighet.

Sannolikhetsnivåer för fel/avvikelser bedöms enligt följande:

1 = Osannolik:

Risken för att fel/avvikelser ska uppstå är praktiskt taget obefintlig.

2 = Mindre sannolik:

Risken för att fel/avvikelser ska uppstå är mycket liten.

3 = Möjlig

Det finns risk för att fel/avvikelser kan uppstå.

4 = Sannolik

Det är mycket troligt att fel/avvikelser uppstår.

Väsentlighet bedöms enligt följande:

- 1 = Försumbar: Är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen
- 2 = Lindrig: Uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen
- 3 = Kännbar: Uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen
- 4 = Allvarlig: Är så stora att fel helt enkelt inte får inträffa.

I kolumnen risk/väsentlighet i förteckningen i bilaga 1 redovisas den samlade bedömningen som en kombination av två siffror.

Förkortningar:

FC = Förvaltningschef

SC = Skolchef

PC = Programchef

E = Ekonom

EC = Enhetschef

Bilaga 4: Statsbidrag 2017

Avser	Från myndighet	Resultatpåverkande 2017 inklusive uppbokningar		Erhållet belopp uppbokat för 2018
		Totalt	varav uppbokat	
EU-bidrag Skolmjölkstöd	Jordbruksverket	671,3		
Fortbildning inom specialpedagogik VT17	Skolverket	743,4		
Fortbildning inom specialpedagogik HT17	Skolverket	854,9		
Fritidshemsatsningen VT17	Skolverket	1 879,1		
Fritidshemsatsningen HT17	Skolverket	1 180,3		1 865,9
Hälsobefrämjande åtgärder	Skolverket	0,0		
Insatsbidrag nyanländas lärande	Skolverket	85,0		85,0
Karriärtjänster, "förstelärare" 2017	Skolverket	5 321,2		
Kvalitetssäkrande åtgärder 2017	Skolverket	4 299,2		
Lovskola 2017	Skolverket	801,5		
Lågstadiesatsningen VT17	Skolverket	7 557,5		
Lågstadiesatsningen HT17	Skolverket	7 474,1		
Läraryftet VT 2017	Skolverket	75,6		
Läraryftet HT 2017	Skolverket	35,6		
Lärlönelyftet 2017	Skolverket	15 540,7		
Läsllyftet VT17	Skolverket	135,0		
Läsllyftet HT17	Skolverket	194,3		
Läxhjälp 2017	Skolverket	2 001,5		
Ersättning Nyanlända Migrationsverket	Migrationsverket	7 425,7	1 939,5	
Maxtaxa 2017	Skolverket	22 681,9		
Mindre barngrupper förskolan VT17	Skolverket	285,0		
Mindre barngrupper förskolan HT17	Skolverket	225,0		
Omsorg kvällar, nätter, helger 2017	Skolverket	11,3		
Papperslösa barn VT17	Skolverket	211,2		
Papperslösa barn HT17	Skolverket	190,7		
Personalförstärk elevhälsan och specialpedagogik	Skolverket	702,8		
Personalförstärkning i skolbibliotek VT17	Skolverket	116,6		
Personalförstärkning i skolbibliotek HT17	Skolverket	38,4		
Upprustning utemiljö (Boverket) *)	Boverket	679,2		1 263,3
Samordnare nyanlända 2017	Skolverket	138,2		
Ökad jämlikhet i grundskolan 2017	Skolverket			4 133,9
Summa		81 556,3	1 939,5	7 348,1

*Statsbidrag Boverket, erhållet belopp tom 2019

Bilaga 5: Kommunala förskolor och skolor

Ekonomiskt resultat per ansvar	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse
Aspnäs för- och grundskola	1 263	270	993
Barkarby för- och grundskola	-547	0	-547
Berghem-Vattmyra grundskolor	-644	280	-924
Björkebyskolan	151	0	150
Fastebol-Högby grundskolor	332	30	303
Fjällens för- och grundskola	-4 552	0	-4 552
Herresta för- och grundskola	-6 315	-1 839	-4 475
Iljansboda-Kolarängens för- och grundskolor	-2 198	0	-2 197
Jakobsbergs förskolor	702	190	512
Järfälla Barn- och elevhälsa	509	0	509
Järfälla Språkcentrum	564	0	565
Kallhälls förskolor	92	0	92
Kvarnskolan	350	0	350
Källtorpskolan	740	230	510
Lundskolan	-256	0	-256
Neptuni för- och grundskola	-394	0	-395
Olovslundskolan	-2 178	0	-2 177
Sandviks för- och grundskola	321	0	321
Skälby för- och grundskola	690	0	690
Söderhöjdens förskolor	442	200	243
Söderhöjdens grundskolor	4 525	290	4 234
Ulvsättra för- och grundskola	135	350	-215
Vattmyra förskolor	-467	0	-467
Viksjö förskolor	-947	0	-947
Viksjöskolan	361	0	361
Central förvaltning	3 700	0	3 700
Nyttjat eget kapital	1 329	0	1 329
Kommunala för- och grundskolor	-2 292	0	-2 292